

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: **БӨА-2024/209/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: Aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Айнур

Утас: 94159291 Цахим хаяг: ainurm@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

- 1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
- 2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
- 3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
- 4. Аудитын тайлан .....

  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....

- 5. Аудитын илрүүлэлт .....
- 6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг, Утас/Факс: (976) 7042-2954 E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn	АЛТАНЦӨГЦ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА А.ЕРХАНАТ ТАНАА
<p>2024.02.09 № 46 танай _____ -ны № _____ -т</p>	
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p>	
Асуудлыг онцолсон хэсэг	
<p>2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.</p>	
Аудитын гол асуудал	
<p>Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй.</p>	
Бусад асуудлын хэсэг	
<p>Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал</p>	
00402038	

байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

СТ-1А

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>22,504,024.48</u>	<u>22,593,336.60</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	-
3121	Төгрөг	-	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	-
31212	Монгол банкин дахь харилцах	-	-
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	-	-
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	-	-
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	-	-
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	-	-
33	АВЛАГА	537,024.48	252,936.60
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	537,024.48	252,936.60
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	-
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	-	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	21,967,000.00	22,340,400.00
351	Түүхий эд материал	-	-
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	-
35130	Эм боох материал	-	-
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	-	-
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	-
354	Хангамжийн материал	21,967,000.00	22,340,400.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	-
35420	Аж ахуйн материал	21,967,000.00	22,340,400.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	-
35450	Барилгын засварын материал	-	-
35460	Хүнсний материал	-	-
35470	Бусад хангамжийн материал	-	-
35500	Биологийн хөрөнгө	-	-
35600	Мал амьтад	-	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,172,403,182.03</u>	<u>1,190,245,101.12</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,172,403,182.03	1,190,245,101.12
391	Газар	-	-
392	Биет хөрөнгө	1,158,033,182.03	1,175,146,744.72
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	671,935,050.48	671,935,050.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(95,195,337.36)	(119,293,413.24)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	147,518,700.00	112,140,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(141,548,699.92)	(108,159,999.88)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	265,000,071.00	311,276,071.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(245,965,757.19)	(254,857,617.50)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,202,383.00	33,495,218.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(55,111,727.08)	(27,799,338.16)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	59,821,000.00	59,821,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,982,099.96)	(11,964,199.92)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	-	-
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	-	-
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	842,168,759.90	886,617,597.10
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(544,809,160.84)	(578,063,623.16)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	200,000,000.00	200,000,000.00
39217	Ном	-	-
393	Биет бус хөрөнгө	14,370,000.00	15,098,356.40
39301	Програм хангамж	10,133,400.00	9,173,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,133,400.00)	(5,444,882.60)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,370,000.00	11,370,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,194,907,206.51</u>	<u>1,212,838,437.72</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,194,907,206.51</u>	<u>1,212,838,437.72</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,194,907,206.51	1,212,838,437.72
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00
51101	Өмч: - төрийн	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00
51102	- хувийн	-	-
51103	- хувьцаат	-	-
51104	Халаасны хувьцаа	-	-
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал	-	-
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	-
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(477,659,392.61)	(459,728,161.40)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(477,659,392.61)	(477,659,392.61)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	17,931,231.21
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	-	-
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	554,668,332.12	554,668,332.12
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга	-	-
51600	Нөөцийн сан	-	-
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,194,907,206.51</u>	<u>1,212,838,437.72</u>

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

СТ-2А

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	759,734,144.00	631,690,224.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	105,851,609.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	105,851,609.00
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	-	-
120002	Хүүгийн орлого	-	-
120003	Торгуулийн орлого	-	-
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	-	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	-	-
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	-	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	-
120005	Түрээсийн орлого	-	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	95,331,609.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	10,520,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	759,734,144.00	525,838,615.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	344,446,000.00	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	-
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	-
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	-	-
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	344,446,000.00	-
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	-	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	-	-
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	-	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,984,044.00	4,387,415.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчиг бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	-	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,530,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,454,044.00	4,387,415.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	404,304,100.00	521,451,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	404,304,100.00	521,451,200.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	-	-
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	-	-
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	-	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	-	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	487,522,908.24	613,758,992.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	487,522,908.24	613,758,992.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	402,805,908.24	609,265,108.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	216,348,065.89	378,429,278.04
210101	Үндсэн цалин	157,507,365.89	270,034,582.37
210102	Нэмэгдэл	40,583,400.00	107,678,695.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	-	716,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,257,300.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,306,009.63	47,420,409.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,306,009.63	47,420,409.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,633,000.00	39,016,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,229,000.00	1,125,000.00
210302	Түлш, халаалт	33,404,000.00	37,891,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	-
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,750,360.00	27,800,165.00
210401	Бичиг хэрэг	1,454,300.00	1,860,050.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,815,700.00	17,274,015.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,398,700.00	3,711,300.00
210404	Ном, хэвлэл	-	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	81,660.00	254,800.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	4,700,000.00
2105	Нормативт зардал	326,440.00	621,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	-
210502	Хоол, хүнс	-	330,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	326,440.00	291,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,411,300.00	1,854,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	370,300.00	314,000.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	62,000.00
210604	Урсгал засвар	1,041,000.00	1,478,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,378,400.00	4,258,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	2,378,400.00	4,258,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,397,200.00	21,865,766.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	515,200.00	20,311,216.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	362,200.00	80,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	168,900.00	399,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	123,300.00	677,650.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	131,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	25,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,255,132.72	87,999,989.91
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,833,944.00	9,120,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	459,400.00	710,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,961,788.72	78,169,689.91
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал	-	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,717,000.00	4,493,884.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	21,299,000.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	21,299,000.00	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	63,418,000.00	714,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,206,300.00	-
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,211,700.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	714,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	-
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	-	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
213304	Хөрөнгийн	-	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	3,779,884.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	-	-
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	-	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	3,779,884.00
213404	Хөрөнгийн	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>272,211,235.76</u>	<u>17,931,231.21</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>272,211,235.76</u>	<u>17,931,231.21</u>

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

СТ-2А

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	415,288,144.00	525,838,615.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	415,288,144.00	525,838,615.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,984,044.00	4,387,415.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,530,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,454,044.00	4,387,415.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	404,304,100.00	521,451,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	404,304,100.00	521,451,200.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/		
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/		
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/		
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/		
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	408,298,144.00	525,158,615.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	408,298,144.00	525,158,615.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	323,581,144.00	520,664,731.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	218,436,300.00	378,915,600.00
210101	Үндсэн цалин	159,595,600.00	257,574,964.33
210102	Нэмэгдэл	40,583,400.00	103,899,300.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал		12,441,335.67
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,257,300.00	5,000,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	25,754,800.00	46,650,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,513,300.00	31,722,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,060,500.00	3,732,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,648,300.00	2,985,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	412,000.00	746,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,120,700.00	7,464,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,129,000.00	39,016,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	865,000.00	1,125,000.00
210302	Түлш, халаалт	33,264,000.00	37,891,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,677,000.00	24,344,715.00
210401	Бичиг хэрэг	1,081,800.00	1,726,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,108,500.00	18,579,915.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,398,700.00	3,711,300.00
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88,000.00	327,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
210408	Бараа материал актальсны зардал		
2105	Нормативт зардал	457,000.00	760,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		330,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	457,000.00	430,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,570,000.00	1,746,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,470,000.00	714,000.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		71,000.00
210604	Урсгал засвар	1,100,000.00	961,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,378,400.00	4,258,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	2,378,400.00	4,258,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,714,600.00	20,409,716.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	529,200.00	18,725,316.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	362,200.00	80,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,900.00	399,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	378,700.00	807,500.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	131,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж		
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	65,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,464,044.00	4,564,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,964,044.00	3,850,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	500,000.00	714,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,717,000.00	4,493,884.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	21,299,000.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	21,299,000.00	
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	63,418,000.00	714,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,206,300.00	
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,211,700.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		714,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	3,779,884.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага		
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		3,779,884.00
213404	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>6,990,000.00</u>	<u>680,000.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,990,000.00	680,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,990,000.00	680,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,990,000.00	680,000.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,990,000.00	680,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(6,990,000.00)</u>	<u>(680,000.00)</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	(0.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

СТ-4А

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-477,659,392.61	1,194,907,206.51
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-477,659,392.61	1,194,907,206.51
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-477,659,392.61	1,194,907,206.51
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-477,659,392.61	1,194,907,206.51
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-477,659,392.61	1,194,907,206.51
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			17,931,231.21	17,931,231.21
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-459,728,161.40	1,212,838,437.72

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТГ

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	521,451,200.00	517,671,316.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	521,451,200.00	517,671,316.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	520,737,200.00	516,957,316.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	378,199,600.00	378,199,600.00
210101	Үндсэн цалин	264,300,300.00	257,574,964.33
210102	Нэмэгдэл	103,899,300.00	103,899,300.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	5,000,000.00	11,725,335.67
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,000,000.00	5,000,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,650,000.00	46,650,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,722,000.00	31,722,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,732,000.00	3,732,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,985,600.00	2,985,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	746,400.00	746,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,464,000.00	7,464,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,641,000.00	39,016,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,125,000.00	1,125,000.00
210302	Түлш, халаалт	38,516,000.00	37,891,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,976,400.00	22,853,300.00
210401	Бичиг хэрэг	1,780,000.00	1,726,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,098,500.00	17,098,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,770,900.00	3,701,300.00
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	327,000.00	327,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
2105	Нормативт зардал	430,000.00	430,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	430,000.00	430,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,885,000.00	1,746,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	714,000.00	714,000.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000.00	71,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210604	Урсгал засвар	1,100,000.00	961,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,037,000.00	4,258,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	5,037,000.00	4,258,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,919,200.00	21,089,716.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,159,200.00	19,405,316.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	80,500.00	80,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800.00	399,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	838,000.00	807,500.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	131,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж		
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	45,100.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,999,000.00	2,714,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,285,000.00	2,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	714,000.00	714,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	714,000.00	714,000.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	714,000.00	714,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	714,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	521,451,200.00	517,671,316.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	521,451,200.00	517,671,316.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	521,451,200.00	517,671,316.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23.00	22.00
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	9.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00
620004	Гэрээт ажилтан		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	23.00	22.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	15.00	15.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)		
650003	Ажлын албаны албан хаагч (АА)		
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)		
650005	ШҮ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШҮ)		
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)		
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)		
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	3.00	2.00
650010	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)		

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

НТ-2

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,984,044.00	4,387,415.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,984,044.00	4,387,415.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,984,044.00	4,387,415.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	716,000.00
210101	Үндсэн цалин		
210102	Нэмэгдэл		
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал		716,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,860,000.00	1,491,415.00
210401	Бичиг хэрэг		
210402	Тээвэр, шатахуун	1,530,000.00	1,481,415.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	330,000.00	10,000.00
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		
2105	Нормативт зардал	-	330,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		330,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2107	Томилолт, зочны зардал	160,000.00	-
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	160,000.00	
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,964,044.00	1,850,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,964,044.00	1,850,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,984,044.00	4,387,415.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,984,044.00	4,387,415.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,530,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,454,044.00	4,387,415.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь төрийн үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэг бүхий байгууллага.

Засаг даргын тамгын газрын тайлант оны зорилгыг “Төрийн бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, төрөөс иргэдэд үзүүлэх төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай хүртээмжтэй болгоно” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх зорилгыг биелүүлэхээр дараах зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

- ” Төрөөс иргэдэд үзүүлэх бүх төрлийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлж, иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээний хүрээнд үзүүлэх үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх”

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна.

Засгийн газрын 2023 оны “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалингийн сүлжээнд үнэмлэхгүй хэмжээний өөрчлөлт орсон.

Сангийн сайдын 2023 оны 65 дугаар “Хөтөлбөр батлах тухай” тушаалаар аккруэл суурьт УСНББОУС-ыг нэвтрүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөрийг баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь тус аймгийн төсөвт байгууллагуудын санхүү, бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий байгууллага юм.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021, 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд ямар нэгэн хяналт шалгалт, аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын даргын 2020 оны 11 сарын 20-ны өдрийн 02 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдсөн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн*, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 17.9 сая төгрөгөөр буюу 1.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	
Авлага	537	252.90	
Урьдчилгаа	-	-	
Бараа материал	21,967.00	22,340.40	-373.40
Үндсэн хөрөнгө	1,172,403.20	1,190,245.10	-17,841.90
Нийт хөрөнгө	1,194,907.20	1,212,838.40	-17,931.20
Өр төлбөр	-	-	
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,194,907.20	1,212,838.40	-17,931.20

<u>Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн</u>	1,194,907.20	1,212,838.40	-17,931.20
---	---------------------	---------------------	-------------------

Дээрх хүснэгтээс харахад үндсэн хөрөнгө, өглөг дансанд өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан байна.

Засаг даргын тамгын газар нь оны эцэст орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтээс 3.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. Үндсэн санхүүжилтийн дүнгээс 3.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. Нэмэлт санхүүжилтийн дүнгээс мөнгөн хөрөнгө төвлөрүүлээгүй байна.

Оны эхэнд байсан ХХОАТ-ын 0.5 сая төгрөгийн авлагаас тайлант онд 0.3 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулсан байна.

Бараа материалын үлдэгдэл 0.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн. Төсвийн хөрөнгөөр 82.2 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 10.5 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 42.1 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 22.3 сая төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй гарсан байна. Акталсан бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 17.8 сая төгрөгөөр өссөн. Төсвийн хөрөнгөөр 0.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн худалдан авч, бусад эх үүсвэрээр нийт 95.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлогод авсан байна. Холбогдох байгууллагын шийдвэрээр 19.9 сая төгрөгийн авто тээврийн хэрэгслийг шилжүүлж, 48.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж, үндсэн хөрөнгөд 78.2 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулж, шилжүүлсэн буюу акталсан үндсэн хөрөнгийн 68.3 сая төгрөгийн элэгдлийг бүртгэлээс хассан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо данс тайлант үеийн үр дүнгээр 17.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 617.1 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 617.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсвийг хянаж Төсвийн төслийн саналаас 95.6 сая төгрөгөөр бууруулан, 521.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсөвт тодотгол хийгдээгүй байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс 599.8 сая сая төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлэхээр тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 521.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон байна. Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 517.7 сая төгрөг буюу 99.7 хувьтай байна.

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл
/мянган төгрөгөөр/

код	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	426,962.60	425,496.50	1,466.10	99.66
80102	Туслах үйл ажиллагааны зардал	73,699.60	73,139.70	559.90	99.24
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	714.00	714.00	-	100.00
80701	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх	20,075.00	18,321.10	1,753.90	91.26
	Дүн	521,451.20	517,671.30	3,779.90	99.28

Үндсэн үйл ажиллагааны хөтөлбөрөөс 1.5 сая төгрөгийг, туслах үйл ажиллагааны хөтөлбөрөөс 0.6 сая төгрөгийг, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх хөтөлбөрөөс 1.7 сая төгрөгийг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь 4.3 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч, урамшуулалд 0.7 сая төгрөгийг, тээвэр шатахууны зардалд 1.5 сая төгрөгийг, хоол хүнсний зардалд 0.3 сая төгрөгийг тус тус зарцуулж, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 1.8 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар нь худалдан авах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулж ажиллаагүй байна. Батлагдсан төсвийн хүрээнд 36.0 сая төгрөгийн бараа материал, 0.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Айнур гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 2/14 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 487.5 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 7.3 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 613.8 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 9.2 сая төгрөг болж байна.

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын нийт орлого, зардалд өмнөх оноос өөрчлөлт орсон байх тул материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн шатанд шинээр тогтоох нь зохимжтой гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хуулийн хэрэгжилтийн хангаж ажилласан байна. Сумд 1 орлогч дарга ажилласан. Тээврийн хэрэгслийг сум дотор ашиглаагүй, аймагт болон хөдөө ажиллахад ашигласан байна. Төсвийн хөрөнгөөр 0.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бэлтгэсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгав.

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 53.2 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй байна. Шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 97.7 хувьтай байна. Төсөв, мөнгө, хөрөнгөтэй холбоотой 948.0 мянган төгрөгийн 18 шийдвэрийг хугацаа хоцроож оруулсан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 53.2 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээг шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлээгүй зөрчилд зөвлөмж өгөв.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийсэн.Аудитаар уулзалт хийж, байгууллагын талаар мэдээлэл, дотоод аудитын талаар мэдээлэл авч, холбогдох ажлын баримтуудыг цуглуулсан. Нөлөөллийн мэдүүлгийн баримтыг танилцуулж, гарын үсэг зуруулж, уулзалтын тэмдэглэлийг баримтжуулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар шилэн дансны цахим хуудсанд төсөв, мөнгө, хөрөнгө зарцуулсантай холбоотой гарсан 12 тушаал шийдвэрийг байршуулаагүй байсан зөрчилд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж цахим хуудсанд нөхөн байршуулсан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1	0	1	0	100%
Нийт дүн	1	0	1	0	100%

/мянган төгрөгөөр/

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байгаа болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 14,299.9 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 14,299.9 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа. *Залруулсан алдаа:*

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд эх үүсвэрээс 3779.9 мянган төгрөгийн төвлөрүүлсэн орлогыг цэвэрлээгүй тайлагнасныг залруулав.
- Санхүүгийн үр дүнгийн орлогын тайлангийн орлого талын хөрөнгийн санхүүжилт хэсэгт үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 10,520.0 мянган төгрөгийн бараа материалын орлогыг оруулж тайлагнасныг үнэ төлбөргүй авсан бараа материалын орлого хэсэгт оруулж залруулсан.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлан гаргах заавар аргачлал, УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 169,418.3 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрч, 169,418.3 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитын дүнгээр албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар 169,418.3 мянган төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт:

Худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээнд төлсөн бүгд 59,820.7 мянган төгрөгийн гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1, 14.3.2, 14.3.3, 14.4.1, 14.4.5, 14.4.6 дахь заалтууд, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлангийн аргачлал, зааврыг хэрэгжүүлээгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээнд төлсөн зардлыг тооцооны данс дамжуулан бүртгэж тайлагнах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Цалингийн зардлын төсвөөс ажилтнуудад 8107.1 мянган төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон, ажилтнуудын цалинг шинэчилж тогтоогоогүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.3-т "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2023 оны 211 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал"-тай нийцэхгүй байна.

2.1. Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.3, 16.5.5 дахь заалт, Сангийн сайдын 2023 оны 211 дүгээр тушаалаар баталсан журмын дагуу ажилтнуудын цалинг он эхэнд шинэчлэн тогтоох, эдийн засгийн ангиллыг мөрдөж, батлагдсан төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байдлаар төлөвлөж, зарцуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2.2 Илрүүлэлт:

1.Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 3 дугаар сарын 23-ын өдрийн 156 дугаар тогтоолоор үндсэн хөрөнгийн бүртгэлээс 48,342.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталсан боловч устгалт хийгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.3.1-д " худалдах, шилжүүлэх, устгах эд хөрөнгийн талаар өмч хамгаалах Байнгын зөвлөл дүгнэлт гаргасан байх", 31.3.3-т "засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах", Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 8 дугаар зүйлийн 8.3-т "8.3. Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг акталж сэлбэг материал, хоёрдогч түүхий эд болгон ашиглах буюу худалдах, данснаас хасах шийдвэрийн хэрэгжилтийг устгалын акт, эргэлтийн хөрөнгөд орлого болгосон тэмдэглэл, худалдсан тухай акт хэлбэрээр баталгаажуулан, гүйцэтгэлийн үр дүнг холбогдох данс бүртгэлд тусгана" гэснийг зөрчсөн байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Тайлант онд акталж, данснаас хассан 48,342.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг холбогдох журмын дагуу устгах.

3. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 53.2 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй байна. Шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 97.7 хувьтай байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.3-т “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 4.1.4-т “хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “мэдээллийг тогтмол шинэчилж байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ”, 6.4-т “энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, 6.4 дэх хэсгийн 6.4.5-д “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 7 дугаар зүйлийн 7.1-д “Шилэн дансны мэдээллийг энэ хуулийн дагуу иргэн олон нийтэд хүргэх үүргийг дараах албан тушаалтан хүлээнэ” гэсэн заалт, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журам”-ын холбогдох заалтуудыг зөрчсөн байна.

3.2. Өгсөн зөвлөмж:

- Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 53.2 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд нөхөн байршуулан мэдээлж, зөрчлийг арилгах.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийг үнэн зөв тайлагнаагүй	2	14299.9	0	0	2	14299.9	2	14299.9				
Дүн	2	14299.9	0	0	2	14299.9	2	14299.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах	Хууль, хяналтын байгууллагад

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

									албан шаардлага		шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам зөрчсөн	3	116270.6					3	116270.6				
Дүн	3	116270.6					3	116270.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
Шилэн дансны цахим хуудсан мэдээлээгүй орхигдуулсан	1	53147.7						1	53147.7
Дүн	1	53147.7						1	53147.7